

LARISA VASILIEVA

DOAMNELE KREMLINULUI

FRAGMENTE

Volumul "Doamnele Kremlinului" de Larisa Vasileva a apărut în anul 1992, la Moscova și a fost întâmpinat cu un mare și justificat interes. La redactarea lui, autoarea-scriitoare și cercetătoare pasionată a istoriei acestui secol atât de zbuciumat și de singeros - a folosit documente inedite, aflate în arhive până nu demult ultrasecrete, articole din presa vremii, mărturii ale unor participanți la evenimentele relatate sau ale unor apropiați ai acestora.

După cum lesne se poate înțelege, eroinele cărții sînt soțiile temuților politicieni, care timp de șaptezeci de ani au dirijat, de la Kremlin, destinele a sute de milioane de oameni din fosta Uniune Sovietică și din alte locuri ale lumii.

Cum au trăit "Doamnele Kremlinului"? Cum arătau? Cum gîndeau? Cum se comportau? Au avut ele vreun rol în luarea unor decizii importante sau au fost doar simple elemente de decor la grandioasele serbări propagandistice organizate sistematic de nomenclatura bolșevică? Iată doar cîteva întrebări la care puteți afla răspuns citind fragmentele pe care le publicăm începînd cu acest număr.

"CIORAP ALBASTRU" - Krupskaia

I

În vara anului 1918, o femeie s-a stabilit în Kremlin. Avea patruzeci și nouă de ani. Nu mai era tînră, nici frumoasă nu era. Fața mare și puhavă, buzele plinuțe și proeminente constituiau semne ale unei firi pătimașe, pe care tocmai la ea nimeni nu s-ar fi încumetat s-o bînuiască. Dinți inegali, neatinși de nicotină, frunte mare deschisă, care părea să spună tuturor că-i un organ al gîndirii, păr lins, despicat în creștet de o cărare, strîns la ceafă într-un mic coc. Nas mare, sprincene nedepinse cu rimelul, strălucind ochi bulbucați, dispuși departe unul de altul, cu globi tremurînd și pleoape mereu coborîte, ceea ce imprima feței o expresie de somnolență sau de amorțelă. Sub ochi îi atîneau pungi grele, fie de nesomn, fie de boală, fie și de una și de alta. Figură neplăcută, dar uniformă, ținută dreaptă, care trăda o absolență a unui gimnaziu de prestigiu (...). Nadejda Konstantinova Krupskaia, soția lui Lenin, învingătorul în revoluție. Puțini trăitori ai Rusiei o cunoșteau pe noua țarină, cum îi ziceau unii la început. Înainte de 1917 trăise, cu mici întreruperi, paisprezece ani în străinătate. De unde avea s-o cunoască Rusia? Dar Krupskaia, cunoștea oare Rusia, pe care, într-o anumită măsură, urma s-o conducă? (...)

Nadejda, unica fiică a Elisavetei Vasilievna și a lui Konstantin Ignatievici Krupski, s-a născut în 1869 și a crescut într-o atmosferă de dragoste și duioșie părintească. Dorind ca fata lor să-și dezvolte o gîndire de o reală valoare, ce ar răspunde imperativelor epocii și voind să-i dea o pregătire aleasă, părinții au înscris-o la gimnaziul principesei Obolenskaia, una din cele mai bune școli din Petersburg. Deși particulară, această școală nu era o întreprindere comercială, ci o instituție de învățămînt deschisă de entuziasmul naționalist ai deceniilor 7-8 din considerente ideologice. La Obolenskaia învățau fete de diverse origini sociale: aristocrate, fete de negustori, fiice ale raznocinților revoluționari. Multe dintre ele visau să se consacre ideii de servire a poporului. Aceste idei își găseau expresie în spusele profesorilor, formau atmosfera din școală și serveau fetițelor primele exemple (...).

Ariadna Tirkova-Williams, prietenă din gimnaziu a Nadejdei Krupskaia, își amintește: "Discutam mereu despre imperfecțiunea societății umane. Discuțiile noastre porneau din cele văzute în viață, din năzuințele impetuoase ale tineretului generosoase... În multe familii ruse culte, partea mai sensibilă a tineretului era, deja din fragedă copilărie, mlipsită de microbul neliniștii sociale. Dintre toate prietenele mele, cel mai adînc a pătruns acest microb în sufletul Nadeiei Krupskaia. Înaintea noastră, a tuturor, și în mod irevocabil, ea și-a definit concepțiile și și-a trasat calea. Ea era

dintre acei care se lasă pentru totdeauna călăuziți de ideea sau sentimentul ce-a pus stăpînire pe ei".

Ulterior și Ariadna a fost antrenată în mișcarea revoluționară, dar de partea cealaltă a baricadei. Mulți ani mai tîrziu ea scria: "Întorceam o frază din manual de zeci de ori, pînă cînd ea îi prindea sensul. Din momentul acela îl accepta pentru totdeauna. Așa a îmbrățișat ulterior doctrina lui Karl Marx și a lui Ulianov-Lenin".

În primăvara lui 1890, după ce a citit "Capitalul" lui Marx, Krupskaia măturisește: "A fost ca și cum aș fi băut o apă vie. N-are rost să-ți cauți drumul în teroarea răzleață sau în autoperfecționarea tolstoistă. O puternică mișcare muncitorească - iată soluția".

Călugării și călugărițele își mortifică trupul în posturi și rugăciuni, servind pe Dumnezeu. Krupskaia făcea același lucru lăsîndu-se absorbită de munca didactică, de ocupațiile în cercurile revoluționare. "Ciorapul albastru" din firea ei se contura tot mai distinct. Și-a adus contribuția la ateismul crescînd al domnișoarei, ceea ce o înspăimînta pe mamă-să, Elisaveta Vasilievna. Ea-i zicea Ariadnei: "Dumnea-voastră, ca și Nadia mea, nu mergeți la biserică? Ar fi bine să mergeți și să vă rugați lui Dumnezeu să vă trimită harul lui, dar în loc de asta o faceți pe deșteptele". Nadejda n-o contrazicea. Duceau o coexistență pașnică. Mama, văzînd că fiică-sa nu face nici cît o ceapă degerată ca gospodină, că totul îi cade din mină, a luat în seama ei toate grijile gospodăriei.

A venit luna februarie a anului 1894. În această lună Nadejda împlinea douăzeci și cinci de ani. "Ciorapul albastru" și fata bătrînă se contopeau perfect. Elisaveta Vasilievna pierdea ultima speranță că fata ei se va mărita. Colac peste pupăză, din cînd în cînd, cite un prieten sau vreo prietenă de-ai ei erau arestați. Numai de n-ar lua-o și pe ea! Deși se temea, cunoscînd bine firea fiicei, nu încerca să-i interzică ceva. N-avea sens. Probabil în sine ea, Elisaveta Vasilievna își zicea: "Cine știe? Poate tocmai în aceste cercuri revoluționare își va găsi urșitul. Că uite ciți bărbai se învîrt pe acolo. Culți. Chiar cumsecade. Din familii bune. Las-o să frecventeze cercurile. Își va înfîlî urșitul, se vor căsători, vor face copii, n-are să le mai pese de revoluție. Nadeiei îi plac copiii. Nu se va mulțumi doar cu unul. Ar putea fi oare așa sau e posibil ca Nadia să-și petreacă viața de una singură în această stupidă luptă revoluționară?"

Traducere de
Alexandru ALICI

Ciorap albastru - femeie care își manifestă ostentativ preocupările cărturărești-savante, neglijîndu-și din această cauză obligațiile casnice, ținuta, feminitatea.

Parasitose intestinale - Prezența în intestin de viermi intestinali paraziți. În Europa, cei mai frecvenți sunt, pe lîngă viermii rotunzi nemathelminți, mai ales oxuri și pe lîngă viermii plăți sau plathelmiți, și diverse specii de tenia, mai ales tenia de bou (*Taenia saginata*).

Pentru a combate toate speciile de viermi: - usturoi, tîmăiță (*Chenopodium ambrosioides*), varză, pelin negru (*Artemisia vulgaris*), tarhon, nuc, ceapă, portocal dulce, păr, iarbă dulce (*Polypodium vulgare*), iarbă gra-să (*Portulaca oleracea*), rabarbar (*Rheum rhubarbum*), vetrice (*Tanacetum vulgare*), cimbru (*Thymus vulgaris*).

Contra ascariilor: pelin, lemnul Domnului (*Artemisia abratonum*), lămâie, ghînțură (*Gentiana lutea*), ochiul boului (*Chrysanthemum leucanthemum*), măceș (*Rosa canina*), in de câmp (*Linum angustifolium*), lemnul Maicii (*Santolina chamaecyparissus*), cătrănică sălbatică (*Artemisia maritima*).

Contra oxurilor: pelin, lemnul Domnului (*Artemisia abratonum*), lămâie, ghînțură (*Gentiana lutea*), in de câmp (*Linum angustifolium*), cafelețe (*Lupinus albus*), izmă (*Mentha sp.*), lemnul Maicii (*Santolina chamaecyparissus*), cătrănică sălbatică (*Artemisia maritima*).

Contra teniilor - morcov, dovleac (*Cucurbita pepa*), ferigă (*Dryopteris filix-mas*), rodie (*Punica granatum*).

UZ INTERN:

Doze pentru adulți, 3 zile pe lună timp de 3 luni a se lua dimineața pe nemîncate 1 ceașcă cu: Infuzie de pelin, 5g vîrfuri înflorite la 1 litru de apă clocotită, se infuzează 10 min. Infuzie de lemnul Domnului (*Artemisia abratonum*), 50 g plantă la 1 litru de apă clocotită, se infuzează 10 min. Infuzie-amestec din pelin negru (*Artemisia vulgaris*), 25 g semințe la 1 litru de apă clocotită, se infuzează 10 min. Infuzie din ochiul boului (*Chrysanthemum leucanthemum*), 50 g plantă la 1 litru de apă clocotită, se infuzează 10 min.

Doze pentru adulți: 1/2 de pahar de suc de varză crudă. 1 linguriță de sîmburi uscați de lămâie sau de portocală dulce, striviți în miere de albine. 3 g de praf de Alsidiul helminthocorton într-o infuzie de izmă bună (*Mentha piperita*); dimineața pe nemîncate, a nu se depăși niciodată 1 g pentru copii de mai puțin de 5 ani. 2 g de praf de rabarbar (*Rheum rhubarbum*) într-o linguriță de miere. 2 g praf din semințe de lemnul Maicii (*Santolina chamaecyparissus*) într-o linguriță de miere.

A se lua la dispariția viermilor:

3 cești pe zi de: Decoct din coajă verde a fructelor de nuc: 20 g la 1 litru de apă, se fierbe 10 min., se filtrează. Infuzie din iarbă grasă (*Portulaca oleracea*), 20 g la 1 litru de apă, se fierbe 10 min.

Conf. univ. dr. Neculai BARABĂȘ

SPORT

FETELE LUI LĂCĂTUȘ

Pentru marii iubitori de fotbal acest mileniu se încheie la Paris, acolo unde echipa cîștigătoare a Campionatului Mondial de Fotbal va primi cupa. Ultima cupă a acestui mileniu. Cu alte cuvinte, pentru cei care cred în catastrofele milenariste și în sfîrșitul lumii, acest Campionat Mondial va fi ultimul. Nebunii, extremiștii religioși și proștii vor roi în Franța mai ceva ca albinele fără stup și se vor strădui să facă rău, cu gîndul că fac bine.

Sper să mă înșel, însă fără mijloace uriașe de siguranță, acest ultim campionat mondial al secolului 20 s-ar putea transforma într-una dintre cele mai triste amintiri din acest secol. Lăsînd însă deoparte interpretările metafizice, naționala noastră de fotbal va fi, în Franța, în ceea ce privește media de vîrstă a vedetelor, un soi de Peru al anilor 80, naționala marilor jucători bătrîni.

Iordănescu și toți bătrînii pe care mizează se vor strădui, mai mult ca sigur, să ajungă cît mai în față, dar, după o vîrstă, cine mai pune osul la bătaie ca să și-l vadă rupt?

Înaintea precedentului campionat mondial am fost convins că echipa României poate ajunge în semifinale. Acum, mă tem că trupa lui Iordănescu va avea un drum scurt în Franța. Marii bătrîni ai noștri nu au deprinderea privirii aruncate în sus, ci obișnuința socotelilor încheiate pe picior. Hagi sau Gică Popescu sînt, pentru naționala României, mai curînd istorie decît prezent. Iar o parte dintre

campanionii lor din America s-au pierdut pe drum. Cel mai ciudat și mai puternic dintre ei, Lăcătuș, se numără printre marii perdanți ai acestei competiții în care te lupți și cu jocul și cu vîrsta. După socotelile mele, cel mai tînr și mai bătaios jucător pe care îl are naționala e bătrînul Lăcătuș.

Această extremă a obrăzniciei pe care o are Steaua cînd Lăcătuș e în teren n-are încă egal în fotbalul de la noi. Iar faptul că Lăcătuș e unul dintre puținii întorși acasă dintre fotbalistii noștri care și-au încercat norocul în lume mi se pare un merit uriaș al acestui fotbalist al tuturor paradoxurilor. Pentru Lăcătuș jocul în străinătate a fost chiar o formă de înstrăinare pe care el n-a izbutit s-o admită. Cînt al stofă de lider și nu-ți iese pasiența printre străini, te întorci la ai tăi, chiar dacă pe bani mai puțini. Pe Lăcătuș l-am văzut, cu ochii minții, cum le arăta unor puști care l-au invitat afară din cabinetul medical unde trebuia să-și dovedească puterile, ce înseamnă o "braziliană" și cum se pune stop pe piept mingii de fotbal. Asta mi s-a părut extraordinar la el, că în pofta condiției sale modeste, Lăcătuș are stofă de prinț. Sau, mai bine zis, că stofa lui de prinț nu s-a tocit din pricina condiției sale modeste. Cînd joacă fotbal, Lăcătuș nu se dă în lături de la multe lucruri, dar în afara stadionului, acest dur e un bărbat profund cumsecade. Și nu știu dacă Iordănescu mai are la dispoziție un om de complexitatea lui Lăcătuș.

Într-un fel, naționala pe care o va construi Iordănescu pentru ultimul campionat mondial al acestui secol și mileniu, ar trebui să înceapă cu el. Iordănescu crede în forța creației și în puterile Creatorului cu o convingere care face din el un extraordinar psiholog. Cred că marele punct de întîlnire dintre jucătorii posibili ai naționalei României și antrenorul lor va fi contactul dintre Iordănescu și Lăcătuș, de aproape. Nu prin vorbe telefonate, nu prin păreri de la distanță, ci prin încercarea reciprocă a două forțe de a se lămuri.

Dacă va ajunge la Paris, Lăcătuș va lăsa, cu siguranță, în urmă cel puțin o impresie subliniată de mare jucător. Iar dacă nu, el va fi unul dintre marii absenți ai naționalei și singurul după care Iordănescu va regreta.

Cristian TEODORESCU

CONSILIUL EDITORIAL

J.T.Andrei (S.C.Foraj S.A. Zemeș), Gheorghe Antochi (Agricola Internațional), Vasile Apostol (S.C. Turism Decebal S.A.), Dumitru Badea (Sucursala Petrom Moinești), Toader Balcanu (S.C.Diana Forest S.A.), Doru Balcanu (S.C.Coșna S.A. Tg.Ocna), Mihai Banu (S.C.Agribac S.A.), Rodica Berea (S.C. Stofe Buhuși S.A.), Dumitru Bontas (Fundația Academică "G.Bacovia"), Costel Cășuneanu (S.C. I.T.S.Oituz), Carol Clopoțel (S.C. Letea S.A.), Constantin Donea (Inspectoratul pentru Cultură), Mihai Dragomir (Carbac), Dietmar Hellmeier (Alfract-Gmbh Schieder-Schwalenberg, Germania), Răducan Ion (S.C. Pambac S.A.), Adrian Lungu (S.C. Melior S.A.), Traian Mazilu (Filiala de Electricitate), Gheorghe Oncioiu (Direcția Silvică), Gheorghe Ostafi (Banca Agricolă S.A.), Gheorghe Popa (Centrul Internațional "G.Apostu"), Alexandru Preda (Petrorep Moinești), Dan Reichbuch (S.C.Symbol Electronica S.R.L.), Ionel Rusei (S.C. Clio SRL), Ioan Samachiș (S.C.Mașini Unelte S.A.), Viorel Savin (Teatrul Bacovia), Constantin Săftoiu (Schela de Petrol Zemeș), Doru Simovici (Camera de Comerț și Industrie), Miron Smarandache (A.T.A. Dărmănești), Sergiu Șerban (Bere-Lichior Mărgineni), Marin Vîlsan (S.C.Elbac S.A.)

